

Energie și forță expresivă

26 ianuarie 2018... Am intrat în Sala Mare a Ateneului, cu gândul că voi fi martora unui concert "obișnuit" de stagiune, care ar fi urmat să se deruleze la parametrii de profesionalism cu care Orchestra Filarmonicii "George Enescu" ne-a obișnuit... Firesc, atracția programului s-ar fi putut coagula în jurul acelor repere romantice de largă audiență, pe care unul din cei mai bine cotați compozitori ruși ai tuturor timpurilor, Piotr Ilici Ceaikovski, le-a conceput și

îmbinat alcătuirii sintactice complementare mizând, în primul rând, pe generozitatea melodică proprie spiritului rus.

Punctul de interes maxim al seriei l-a reprezentat, fără îndoială, lucrarea concertantă, ale cărei coordonate creatoare își au originea în deconstrucția – și reconstruirea, în termeni postmoderni – ai tradiționalei *Ciulendre*. Doi pianiști de o remarcabilă virtuozitate, deopotrivă compozitori și orchestratori, au colaborat la elaborarea acestei piese, a cărei ipostaze inițiale a fost dedicată exclusiv pianului. Dacă dificila *Ciuleandă* pentru pian la patru mâini a fost proiectată de Andrei Tănăsescu ca o osmoză stilistică orientată către teatrul instrumental, ce speculează cu abilitate metamorfozele liniei melodice într-un traseu cu intenții ludice amintind simultan de Paganini-Rahmaninov, de muzica aleatoare, dar și de Steve Reich ori Philip Glass, versiunea pentru pian, percuție și orchestră realizată de către Sorin Petrescu a extrapolat spectaculozitatea intervențiilor solistice într-o ambianță timbrală care i-a conferit amploarea unei viziuni de perspectivă asupra binecunoscutei teme inițiale. Amintind de tradiția lisztiană a parafrizei gândite ca un impuls energetic cu virtuți variaționale, *Ciuleandra* lui Andrei Tănăsescu l-a avut ca interpret, alături de excepționalul pianist Sorin Petrescu, și pe Doru Roman, un percuționist versat, cu o disponibilitate tehnică și o cultură a sunetului ireproșabile.



revizuit, cu meticulozitatea-i caracteristică, de-a lungul unui același deceniu: *Uvertura-fantezie "Romeo și Julieta"* și *Simfonia nr. 2*. Familiarizat cu această tipologie repertorială, ansamblul Filarmonicii ar fi avut capacitatea de a satisface orizontul de așteptare al publicului, prin realizarea unei versiuni interpretative datorită căreia ar fi fost cu siguranță de apreciat joncțiunea dintre consecvența stilistică și spontaneitatea expresivă a acestor pagini orchestrale.

Însă, sub bagheta sugestivă a lui Mihnea Ignat, continua fluidizare a discursului fonic a înlesnit întrepătrunderea multiplexelor inserții tematice în trasee de un incontestabil dramatism, cu nuanțe senzuale (în *"Romeo și Julieta"*) dar și cu acumulări conflictuale puternice. Energic și temperamental, uneori maiestuos alteori impetuos, precum esența carnației sonore ceaikovskiene, gestul dirijoral a coordonat cu precizie omogenitatea judicios dozată a fluxului sonor, în care s-au

Rămânând în sfera rezonanței folclorice, bisurile propuse de către cei doi artiști plurivalenți au reunit, pe scena Ateneului, componenții ansamblului **Contraste**, flautistul Ion Bogdan Ștefănescu valorificând împreună cu Doru Roman și Sorin Petrescu mostre din tezaurul arhaic românesc de factură dansantă, similară tradiționalei *Ciulendre*. A impresionat energia absolut specială a *Călușului* (într-un aranjament original pentru flaut, percuție și pian), care a adus un plus de dinamism întregului parcurs concertant, aplauzele cumulate ale auditoriului răsplătind, totodată, atât calitatea performanței soliștilor, cât și implicarea – cu vizibilă plăcere, în derularea integrală a laboriosului proces interpretativ – a membrilor orchestrei coordonate de dirijorul Mihnea Ignat. Felicitări tuturor care au investit această seară cu atributele unei reușite!

Loredana BALTAZAR

Pe scena Ateneului

Sărbătorirea Zilei Culturii Naționale

În suita manifestărilor prilejuite de Ziua Culturii Naționale, la 15 ianuarie 2018, ziua de naștere a poetului Mihai Eminescu, un eveniment important s-a desfășurat la Atheneul Român într-un parteneriat dintre Ministerul Culturii și Identității Naționale și Filarmonica de Stat "George Enescu".

Ministerul Culturii și Identității Naționale a asigurat listele de invitați și repartizarea acestora pe fotolii, în stal și în loji. Comentariul omagial a fost rostit de Lucian Romașcanu, ministrul culturii în guvernul demisionar chiar în acea seară.

A urmat înmânarea Diplomelor de excelență unui număr de 65 de personalități aflate la vârstă seniorială, pentru meritele excepționale în creație artistică și în interpretare, și aici s-au numărat oameni de muzică, de teatru și de cinematografie, scriitori și poeți, pictori, sculptori și graficieni, lexicografi, editori și diplomați. Ministrul Lucian Romașcanu a citit el însuși fișele de recomandare a tuturor acestora.

Am reținut din această maree de informații care a durat o oră și cincisprezece minute, numele muzicienilor care au primit Diploma de excelență.

Ei sunt **Petre Codreanu**, critic muzical și consilier artistic, **Carmen Petra Basacopol**, compozitoare, **Remus Geogescu**, șef de orchestră și compozitor, **Doru Popovici**, compozitor și publicist, **Valentin Gheorghiu**, pianist concertist și compozitor.

Eu am văzut aici prodigioase victorii ale spiritului și gesturi de recunoaștere care îi onorează pe promotori.

După aceste momente oficiale sau semif oficiale, cu profuzii de buchete de flori și de aplauze la auzirea unui nume sau al altuia, Orchestra simfonică și Corul Filarmonicii bucureștene, sub bagheta dirijorului Horia Andreescu, directorul artistic al acestei instituții, au început programul concertului care s-a derulat ca manifestare artistică de ținută extraordinară.

Am ascultat *Uvertura din Suita nr.2 pentru orchestră* de George Enescu, *Preludiu și fugă* de Constantin Silvestri, *Corul oaspeților* din opera *Tannhäuser* de Richard Wagner, *Corul țiganilor* din opera *Trubadurul* de Giuseppe Verdi, *Valurile*



Horia Andreescu

foto: Virgil Oprina

Dunării de Iosif Ivanovici, *Uvertura* operei *Forța destinului* de Giuseppe Verdi, *Izbuc* din *suita Munții apuseni* de Marțian Negrea, *Farandolă*, *Seguidilla* și *Toreadorii* din opera *Carmen* de Georges Bizet, și *Hora staccato* de Grigoraș Dinicu, piesă care a fost repetată în fervoarea asistenței ca bis...

Este de subliniat aici buna dispoziție a componentilor orchestrei și a coriștilor și coristelor, plăcerea efectivă de a cânta acest repertoriu cu titluri de cert succes la public. Altfel spus, era emulație și pe podiumul Atheneului și în sală, sub gestul dirijoral cu artă și cu forță de nestins al maestrului Horia Andreescu.

Cu seriozitate și conștiință profesională, ansamblurile simfonice și coral ale Filarmonicii au răspuns admirabil la cerințele momentului evocat și reprezentat de Ziua Culturii Naționale, fără să întrededem că ar fost o obligație de serviciu suplimentară față de pregătirea programelor simfonice săptămânale de la Atheneul Român.

Îi prețuiesc pe cei care și-au adus contribuția la conturarea și la conceperea acestei elogi de succes, pentru că totdeauna ceea ce este important este realizarea, efectul, ori acestea au fost la condiția admirabilă de mare Festival Muzical Internațional.

Întreaga seară a strălucit sub aura lui Eminescu, al cărui nume este înscris pe coronamentul plafonului Sălii Mari, Eminescu ctitor de cultură și civilizație românească.

Mircea ȘTEFĂNESCU

Clasic e Fantastic - Dublu Eveniment

Ultimele două spectacole din ciclul de concerte educative Clasic e Fantastic. Cum să înțelegem muzica (un proiect de referință în viața muzicală autohtonă) au constituit, fiecare în parte, evenimente artistice deosebite.

Concertul de Sărbători ne-a impresionat prin evoluția excelentă atât a Orchestrei simfonice a Colegiului Național de Arte Dinu Lipatti, cât și a celor două remarcabile talente ale Colegiului - violonistul **Dragoș Rușanu** (clasa prof. Magdalena Ursu) în *Csardas*-ul lui V. Monti și violoncelistul **Jan Sekaci**

(clasa prof. Octavian Lup) în *Balada* de C. Porumbescu, prezentată într-o reușită transcriere pentru violoncel și orchestră.

Am apreciat totodată viziunile dirijorale deosebit de inspirate ale maestrului Nicolae Racu și Andrei Ștefan Racu în *Dansurile ungare nr.5 și 6* de J. Brahms, *Promenada* și *Marea Poartă a Kievului* din *Tablouri dintr-o expoziție* de Musorgski/Ravel și entuziasmantul mini-concert de colinde românești și americane (prezentate în irezistibile ritmuri și armonii de jazz) susținut de *special guest* Irina Sârbu - o tânără, admirabilă voce a jazz-ului românesc, acompaniată la pian de Puiu Pascu.

Înaltul standard artistic s-a menținut și în primul spectacol *Clasic e Fantastic* din noul an, care ne-a propus o inedită abordare de înțelegere a muzicii în întrepătrundere cu dansul. În acest sens, șlagăre ale muzicii de cameră, piese de virtuozitate și de mare popularitate au devenit, unele dintre ele, punctele de sprijin ale unor încântătoare momente coregrafice.

Rând pe rând, ne-am lăsat purtați pe aripile unei muzici seducătoare, în primul rând prin spectaculoasa lor virtuozitate - ce stârnește mereu admirație - dar și prin frumusețea și expresivitatea liniilor melodice, a construcțiilor armonice, a ritmurilor debordante, captivante.

Ne-au emoționat puternic, ne-au impresionat, toți acești tineri muzicieni și balerini (laureați ai olimpiadelor de arte și ai unor concursuri naționale și internaționale) prin prospețimea, candoarea, talentul, pasiunea și meșteșugul care au răzbătut dincolo de fiecare act interpretativ.

I-am admirat pe: violonistul **Dragoș Rușanu** (clasa prof. Magdalena Ursu) interpretând, cu o tehnică remarcabilă (pentru vârsta lui) și o intuitivă puritate expresivă, *Melodii lăutărești* de P. de Sarasate și *Dans spaniol* de M. De Falla - acompaniat la pian de prof. Olga Babadjan; violoncelistul **Valentin Simion** (clasa prof. Ella Bokor) prezentând, cu acuratețe tehnică și sunet cald, de mare finețe,



Olga Babadjan

Dansul elfilor de D. Popper și *Moartea lebedei* de C. Saint-Saëns - acompaniat la harpă de colegul său Andrei Olaru; violonistul **Luca Amarandei** (clasa prof. Magdalena Ursu) cântând, cu dezinvoltură și sensibilitate, *Balada* de C. Porumbescu și *Introducere* și *Tarantella* de P. de Sarasate - acompaniat la pian de prof. Olga Babadjan; pianistul **Antonio Crețu** (clasa prof. Mihaela Zamfirescu) interpretând, cu precizie tehnică, emoție și elan artistic, *Fur Elise* de L. van Beethoven

și *Alla Turca* de W. A. Mozart; harpistul **Andrei Olaru** (clasa prof. Miruna Vidican) prezentând, cu tehnică filigranată, eleganță și rafinament, *Dance of the Sugar Plum Fairy* din baletul *Spărgătorul de nuci* de P. I. Ceikovski și *Morning* din *suita Peer Gynt* de Ed. Grieg; violonistul **Ștefan Aprodu** (clasa prof. Magdalena Ursu) interpretând, cu veritabil aplomb virtuos, profundă înțelegere a partiturii, la cotele uimitoarei sale trăiri muzicale, *Introducere* și *Rondo capriccioso* de C. Saint-Saëns - acompaniat la pian de prof. Olga Babadjan - muzician de mare valoare, dedicat cu totul profesiei, ce a „ținut spatele” cu *brio* multor tineri de excepție, în devenirea lor artistică.

Momentele speciale, când mișcarea expresivă și grațioasă a însoțit arta sunetelor, au fost: *Dansul spaniol* al lui M. De Falla, când au intrat în scenă, cu distincție și debordant dinamism, **Octavia Cristea**, **Carmen Pândaru**, **Gabriela Durleci**